

ŠTEV. 1

1-9-3-8

LESTNI
K
S
Z
F
B
C
L
S
LETNIK
XLI

GLASSILO

SLOVENSKEGA
ČEBELARŠKEGA
DRUŠTVA

LIUBLJANA

Vsebina:

Učimo se teorije	1	Star čebelarški rod	8
Čebelarjenje s kranjci	2	Opazovalne postaje	11
Opravi pri čebelah med letom v kratkih po- tezah	5	Društvene vesti	12
Kotiček za radovedneže	6	Naše podružnice	13
		Drobir	14

Mali oglasi

Kupim do 16 zelo dobro ohranjenih A. Ž. panjev na 9 satov.

Opis in ceno je poslati na upravo šole na Dovjem p. Mojstrana.

Podružnica Mozirje bo imela svoj redni občni zbor v nedeljo dne 16. januarja t. l. Kraj in uro bo sporočilo podružnično tajništvo.

Podružnica Naklo bo imela občni zbor v nedeljo dne 16. januarja t. l. popoldne ob 15. uri v stari šoli v Naklem. Vljudno vabi

odbor k zborovanju vse čebelarje, člane in nečlane.

Podružnica v Veržaju bo zborovala na občnem zboru v nedeljo dne 23. januarja t. l. ob 8. uri zjutraj v ljudski šoli v Veržaju. Vsi člani in nečlani se vabijo, da se občnega zborovanja gotovo udeležijo.

Čebelarji!

Dolžnost nas vseh je kupovati
čebelarske potrebščine
le v

Društveni Čebelarni

V LJUBLJANI TYRŠEVA C. 21

odnosno pri njenih podružnicah,
ki se nahajajo:

V CELJU v poslovnih prostori-
h tamošnje podružnice Kmetijske
družbe v Aškerčevi ulici

V DOLNJI LENDAVI
v trgovini s papirjem Marica Sever

V MARIBORU v skla-
dišču ondotne Kmetijske družbe,
Meljska c. 12

V PTUJU pri g. Franu Ko-
melu, uradniku sreskega načelstva

Glasiló Slovenskega Čebelarskega društva v Ljubljani

Izhaja mesečno. — Urejuje: Avgust Bukovec, Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 14

Številka 1

V Ljubljani, 1. januarja 1938

Letnik XLI

Učimo se teorije

A. Znideršič — Ljubljana.

Čebelarska veda je dandanes tako napredovala, da onemu, ki hoče biti vsestransko podkovan, ne zadostuje le to, da zna opravljati praktična dela pri čebelah, ampak poznati mora tudi teorijo.

Kaj pa je teorija? V ožjem pomenu besede je teorija znanstveni nazor, ki je torej ali golo znanje ali to, kar nam služi za razlago in osnovo praktičnega dela, ki ga še nismo praktično izvajali.

Kaj nam koristi znanje teorije v ožjem pomenu besede?

Na to vprašanje odgovarjam sledeče:

Kdor pozna ustroj čebele, pozna delovanje posameznih organov, in pozna življenske pogoje čebele, ta bo znal vsako delo, ki ga pri čebelah opravlja, smotreno presoditi, če je v skladu s teoretično osnovo. Da bo delo, ki si ga zna čebelar pojasniti, uspešnejše od onega, ki ga dela na slepo, mora biti vsakemu jasno. Žal da nimamo čebelarske šole, kjer bi se čebelarji v takih naukih temeljito izobrazili. Ne preostaja nam tedaj drugega, kakor da se jih sami učimo. Naša čebelarska književnost je zelo skromna. Kdor ne zna kakega svetovnega jezika, je, žal, seveda samo nanjo navezan. Vendar pa nam mora tudi slovenska čebelarska književnost dati toliko, da si lahko mnogo znanja osvojimo. Kako naj pa ravnamo, da bomo čebelarsko teorijo obvladali. Večina naših čebelarjev mi-

sli, če knjigo ali list prečita, da je s tem že vse pridobljeno. Ne! Prav tako knjigo kakor list, moramo ne le čitati, ampak moramo jih študirati. Kaj se pravi študirati? Študirati se pravi dotični spis tolikokrat ponoviti, da njegovo vsebino razumemo, razen tega pa, da nam ostane v vseh podrobnostih trajno v spominu. Zato je potrebno, da si stavke ali odstavke, ki jih hočemo vedeti, podčrtamo in ponovno preberemo, ali pa, kar je še boljše, da jih prepisemo. Marsikaterikrat sem si mislil, da je brez vrednosti, če prinašajo strokovni listi vedno in vedno članke z vsebino, kakršno najdemo v vsaki strokovni knjigi. Pozneje pa sem uvidel, da je to potrebno. Kajti tudi tisti, ki liste pridno čitajo, ne obvladajo na mah vsega znanja, ali vsaj ne temeljito, mnogo pa je med njimi tudi začetnikov. Za take je pa še posebno potrebno, da se zanje ponovno in ponovno piše. Na ta način se jih polagoma, skoraj bi rekel igranje, nauči tega, česar še ne znajo in za kar si niso vzeli truda, da bi se naučili iz knjig.

Med takimi napisi pa najdejo kako zlato zrno tudi oni, ki že mnogo vedo.

Nad 40 let že čebelarim, kljub temu pa se še vedno učim. Večino člankov v čebelarskih listih še vedno prečitam in vedno najdem v njih kaj zanimivega. Tu dobim kako novo misel, tam si osvežim spomin na nauk, na katerega sem že pozabil i. t. d. Čebelarstvo je postalo obširna veda. Kdor jo ne zasleduje, kmalu zaostane.

Nemški čebelarški prvak baron Berlepsch je zapisal: „Učite se pred vsem teorije, sicer ostanete praktični šušmarji vse svoje žive dni.“ Ta izrek je postal med Nemci krilatica, s katero vedno in vedno čebelarje opozarjajo, kako potrebno je znanje teorije. Veljati pa mora tudi za nas, če hočemo postati temeljito podkovani čebelarji.

Čebelarjenje s kranjiči

Gorenjec.

Ponavljjanje slabih čebelarških letin nas sili, da razmišljamo, kako bi zastavili delo v čebelnjaku, da bi priteklo kaj cvenka v naše prazne žepe. Po vsestranskem razmišljanju sem jaz in gotovo še kdo drugi prišel do prepričanja, da se bomo morali vsaj delno povrniti k načinu čebelarjenja naših dedov in bomo morali del čebelnjaka založiti s nekdanj tako slavnimi kranjiči. Seveda, pri tem ne mislim, da bi pobrali obenem tudi vse slabe lastnosti, katerih so se držale naših starih čebelarjev. Pa nam tega tudi treba ni, ker imamo dandanes na razpolago veliko stvari, ki nam bodo delo v kranjskem panju zelo olajšale in bomo imeli tudi več uspehov, kot so jih imeli naši predniki, ki so morali čebelariti takorekoč skoraj s praznimi rokami.

Izvoz naše izvrstne čebele se leto za leto izboljšuje. Zato bo posebno za nas Gorenjce v denarnem oziru usodno, ako tega ne bomo uvaževali. Seveda, v takem obsegu kot pred nekoliko desetletji, kranjiče še ne izvažajo, toda priznati pa moramo, da daleč ne zaostajamo za prejšnjimi leti, ako upoštevamo, koliko se proda v inozemstvo rojev in matic in bi jih lahko še več, ako bi bilo blaga stalno na razpolago. Poudariti moram tudi, da mora biti izvozno blago dobro.

Ozrimo se najprej na napake, katerih ne smemo delati, ako hočemo imeti uspeh pri čebelarstvu s kranjiči. Najprvo moramo skrbeti, da bodo kranjiči lepo izdelani, ne iz desk kakršne nam pač pridejo pod roke, ampak iz suhih, ne predebelih in grčavih desk, dalje, vsi enake mere, sicer ne za las, kot se večkrat piše, ampak vsaj toliko, kolikor se da enakost z ročnim

delom doseči. Zaradi nekoliko milimetrov kranjič še ni pokvarjen, če so pa to centimetri, pa že ni ne lepo in tudi ne priročno za čebelarja ter zelo otežkoča delo. Panj sam mora imeti 16 do 30—70 cm zunanje mere. Zakaj je to važno? Ali morebiti čebele ne bodo uspevale, ako naredimo večje ali manjše? Bodo uspevale, toda mera je posebne važnosti za trgovca, ki panje prodaja v tujino. On navaja v reklami to mero in nobeno drugo. Ako so panji manjši, škoduje to njegovi trgovini, saj vemo sami, kako nas jezi, ako je naročena stvar manjša kot smo mislili. S prevelikimi panji mu pa tudi ne koristimo, ampak zopet le škodujemo, ker je večji panj rad bolj prazen kot panj prave mere. Tudi je pretežak, posledica tega pa večji prevozní stroški, cena pa ravno ista. Deske morajo biti vsaj brez črnih grč in debele za pokrov in dno 12 milimetrov, za stranice in končnice pa 15 mm. To je prva stvar, ki jo moramo brezpogojno upoštevati, ako želimo, da bomo lahko panje prodali.

Druga reč je pa že nekoliko bolj kočljiva: **čistost pasme**. Ako sami nimamo popolnoma čistih kranjic, bomo morali take kupiti od drugega čebelarja. Zadržuje, če jih kupimo samo nekoliko panjev. Kranjiči se pri dobri oskrbi hitro namnožijo. Seveda, izmenjati bo treba tudi nečiste, kar bomo s pomočjo čistih kranjičev lahko storili ob rojih že prvo ali vsaj drugo leto, ker drugače bo ves trud zastoj. Mešanih in čistih čebel ne smemo imeti skupaj. Mladamatica ne vpraša, s katerim trotom se sme oprasiti. Izmenjava matic bo v korist tudi panjem, s katerimi čebelarimo na med. Večkrat se nudi tudi zanje prilika, da bi jih lahko prodali in ravno zaradi tega, ker se pri čebelarstvu na med, na čistočo plemena nismo ozirali, ne pride od kupčije. Tretja zelo važna stvar pri kateri so nekateri stari čebelarji največ grešili je, da za kranjiča ni vsak rojiček dober. Čebelarji, ki s kranjiči uspešno čebelarijo, pravijo, da mora roj, ko se umiri, to je drugi dan po rojenju, vsaj „sapo zapreti“. To se pravi: biti mora tako velik, da ko odpreš panj, ne smeš videti žrela, ne pa da sedi rojiček v kotu panja kot podgana, vse drugo je pa prazno in čaka čudeža. Tudi to se večkrat zgodi, ako je roj zgođen,

paša dobra, matica pa izvrstna. Toda to so izjeme, na katere se nikakor ne smemo zanašati, ako hočemo imeti dobre kranjiče. Nekateri stari čebelarji samo zato niso imeli uspehov, ker se na ta najvažnejši pogoj uspešnega čebelarjenja s kranjiči niso ozirali. Ta tretji pogoj je tako važen, da ga ne smemo prezreti v nobenem primeru, izvzemši ako imamo kako posebno dobro pleme in si želimo od njega mladih matic. Samo takrat smemo vsaditi tudi majhen roj samostojno. V večji panj ga smemo vsaditi le tedaj, ako nimamo pri rokah malih panjičkov za sprašenje matic. To bom opisal kasneje, ker je tudi velike važnosti za čebelarjenje s kranjiči. To bi bile tri stvari, katere moramo uvaževati kot nekakšne glavne zapovedi, ako nočemo, da se nam vsa stvar ne ponesreči že takoj v začetku. V nasprotnem primeru nikar ne valimo krivde za neuspeh na panj, češ saj s temi škaticami ni vredno čebelariti.

Zdaj pa moramo premisliti, kako bomo s kranjiči čebelarili, in sicer z ozirom na čas, katerega moremo posvetiti čebelarstvu. Vzemimo najprvo čebelarja, kateri k svojim muham pogleda večkrat na dan. Za njega čas ni tako velike važnosti. Skrbi naj samo za to, da mu panji ne bodo stradali. Posebno pred rojenjem je to velike važnosti, skoraj smem reči odločilno za uspeh vsakega leta. Ko se začnejo roji, ne bo odveč, ako porabi nekaj izumov, katerih se niso mogli poslužiti naši dedje, ker jih niso poznali. Razboritejši so sicer premagali vse ovire, pa so bili redki. Rojem naj da osnovo za satje. Stari čebelarji so prilepljali v panje majhne kose satja, toda to je težavno delo. Jaz sem ga poskusil, pa mi ni ugajalo. Veliko boljše in enostavnejše je, ako pritrdimo v nalašč zato narejene žlebičke na stropu panja dva do tri prste široke in 25 cm dolge trakove satnic. Roj s tako osnovo ne le da naredi lepo, ravno satje, ampak ga tudi veliko hitrejše izdelata, hitro izdelano satje pa je običajno tudi lepo. To je tudi važno za čebelarja v inozemstvu, kateri bo naše panje kupil. On rad porabi vso vsebino kupljenega panja. Ako pa je satje vse zverženo, ni za drugam kot za med voščine. Če pa je satje lepo ravno, ga lahko ureže v svoje satnike kadarkoli hoče.

Drugi dan po vsajenju moramo dati vsakemu roju pol litra sladkorne raztopine, in sicer brez razlike, ali ima matico opraseno ali ne. Rojem z neoplojenimi maticami damo vrh tega še en sat zalege, da zaradi klaje ne uidejo iz panja. O tem bomo obširneje govorili pozneje, ko pride na vrsto preskrba rezervnih matic, ki so potrebne tudi za čebelarje s kranjiči, potrebne mogoče še bolj kot pri panjih s premičnim satjem.

Zdaj se pa moramo ozreti še na tiste, ki s časom ne razpolagajo poljubno, marveč ga imajo mogoče samo določene ure na razpolago, pa še te ne vsak dan. Nekateri zopet nimajo svojega vrta in neradi tlačijo sosedom travo, ali pa imajo čebelnjake oddaljene od doma itd. Tudi taki z lahkoto čebelarijo s kranjiči. Treba jim je le izrabiti vse dobrine novodobnega čebelarstva, oziroma delati tako, kot so delali nekateri dobri čebelarji že pred nekoliko stoletji, n. pr. naš Janša. Za te je še posebne važnosti, da so vsi panji enake mere. Kdor ima malo časa, naj s kranjiči čebelari ravno tako kot z A. Ž. panji. Delo je ravno tako prijetno in ga opravimo lahko tudi ob slabem vremenu, kar je dobro zlasti za kmete, za čebele pa še veliko boljše, ker jih ob lepem vremenu pustimo pri miru. Samo ena stvar je, katera bo komu malo neprijetna: precej večji čebelnjak potrebujemo v ta namen. Zato bo pa uspeh veliko večji kot pri čebelarstvu na roje. V mislih imam čebelarjenje z nastavki in medstavki. Jaz sem to že delal in moram reči, da zmeraj z dobrim uspehom. Bilo je ravno pred desetimi leti, ko sem bil, rekel bi, primoran narediti tak poskus. Imel sem skupaj dva kranjiča s ped dolgim gnezdrom, čebelna pa sta bila. V začetku aprila me je brat prosil za eno matico. Vzel sem jo zgornjemu panju in ga naveznil na spodnjega, potem pa kakor da sem na stvar pozabil. Ko so v maju čebele začele delati satje, sem panj kdaj pa kdaj odprl in se čudil kako hitro so čebele napolnile oba panja. V začetku junija sem dobil od njega tri močne roje, kar bi pa lahko preprečil z medstavkom, toda nisem, ker sem se že pri odvzemu matice zavedal, da imam en panj manj. Potem se do jeseni za panj nisem dosti zmenil, samo enkrat

sem pogledal ali je nova matica sprašena. V jeseni pred zazimljenjem, sem pregledal kranjiče in šele takrat sem videl prednost navezbe pred drugimi kranjiči. Naklada je bila polna medenega satja, v spodnjem pa je tudi imel še dovolj za zimo. Ko bi ga bil peljal še v ajdo, bi bil popolnoma zalit z medom v obeh oddelkih. Drugi kranjiči so bili tisto leto proti temu panju razmeroma lahki, ker pri nas jesenske paše ni. Ta primer je rodil v meni sklep, da drugo pomlad kranjiče sploh ne bom pustil rojiti, kar naklade jim bom dal. Res sem jih odnesel za nekaj časa od doma, in sicer zato, da sem pridobil potreben prostor za svojo namero. Med tem časom sem naredil police v kotu čebelnjaka, da sem postavil nanje nazaj prinesene panje. To leto se mi je stvar obnesla še bolje. Seveda panji niso rojili in so bili še bolj medeni. Na nekaterih sem imel po štiri škatle naložene. V jeseni pa, kakor da me je vrag obsedel, sem podrl vse do zadnjega. To sem storil zgolj iz pohlepa po medu. Od A. Ž. panjev sem ga prodal že poleti in imel ga nisem niti ene žlice več, pa sem naredil to neumnost. Še danes mi je žal, da sem uničil takrat tako krasne plemenjake. Drugo pomlad me je obšlo nekaj takega kakor kes po spovedi. Šel sem vase, seveda v duhu, da ne bo kdo mislil, da sem se kar sam po svojem trebuhu sprehajal kot rajni Mihovčev Anže po kolobociji. No da, pa to ne spada sem, naj rajši povem kako sem skesanega srca skušal popraviti jesenski greh. Šel sem in nakupil novih kranjičev in sklenil delati ravno tako kot pretečeno leto, samo s to razliko, da jeseni ne bom vsega uničil, pač pa odvezel samo navezbe. Vse je šlo kakor po olju do kresa. Panji so bili izredno živalni in tudi medeni. Mislil sem: „Kar nanosite polne sate in stvar bo v redu.“ Toda ali mislite, da me je spak čebelni ubogal? O ne! Mislil je: „Dovolj smo zate garali, mi hočemo tudi nekaj veselja.“ Nekaj dni potem, ko sem izdal čebelam povelje za veliki donos medu, grem pred čebelnjak in v svoje začudenje vidim, da se iz ene izmed Noetovih ladij vsiplje roj. „Na,“ sem rekel, „zdaj imaš pa teleta, toda brez molzne krave, kaj pa bo zdaj?“ Paša je šla namreč proti koncu, v ajdo peljati pa nisem imel namena. Roj je

bil tak, da bi kmalu polomil mlado češpljico kamor se je zavalil. Nasul sem ga kar v majhen zaboj od sladkorja, ker kranjič je bil za tako armado premajhen. Pod noč sem vzel iz A. Ž. panjev posamezne sate iz medišča, jih dal v prazen panj in roj zapodil notri kot nekaj nezaželenega. Pa ni bil samo ta roj, iz mojih „nebotičnikov“ sem dobil še nekaj takih junakov. Takih rojev nisem imel ne prej ne pozneje nikdar več. Ker so bili izredno močni in vsajeni na izdelano satje, so kljub poznemu času nabrali še dovolj za zimo. Ti roji so bili vzrok, da sem izgubil veselje za tak način čebelarjenja, dasi nisem bil na medu mnogo na škodi, ker so bili panji s čebelami dobesedno nabasani. Vendar sem jeseni za trdno sklenil, da bom vso to kranjičarsko šaro poslal k vragu. To grožnjo sem tudi izvršil in danes vem, da v svojo nemalo škodo. Razbijal sem prazne kranjiče kakor obseden, ako sem količkaj rabil kakšno deščico pri drugih panjih. Sklenil sem, čebelariti za zmeraj samo v A. Ž. panjih. Toda slabe letine so mi šele pokazale, kako veliko neumnost sem napravil z uničenjem kranjičev. Čez nekoliko let sem moral spomladi zaradi oslabelosti družin podreti kar 9 žnideršičevcev. Takrat sem se prvič bridko pokesal, zakaj sem vse kranjiče pokončal. Dokler sem jih imel, sem imel tako krasne A. Ž. panje, da je bilo veselje, kajti če je kateri oslabil, takoj sem mu pomagal s čebelami iz kranjičev. Vsaka drugačna pomoč oslabelem A. Ž. panjem se mi zdi danes neumna. Če vzameš iz močnega A. Ž. panja in daš v slabega, je ravno toliko kot bi metal bob v steno. Še danes imam v spominu besede, ki so bile izgovorjene ob priliki obiska dveh zares dobrih čebelarjev. Na moje pri-povedovanje, kako imenitno mešam po A. Ž. panjih, mi pravi čebelarica: „Tudi jaz bi rada naredila kaj takega, pa mi mož ne pusti pod nobenim pogojem. Pravi, da naj ima vsak panj svoje, da se vsaj vidi koliko je vredna družina.“ Zlate besede za vsakega čebelarja!

Toda vrnimo se nazaj, da izvemo kaj sem zakrivil takrat pri mojih „kanonih“, da so izstrelili roje, mesto da bi se napolnili z medom. Presoditi bi bil moral moč panjev, upoštevati, da rojilna doba še ni minila in navezniti med spod-

nji in zgornji del še eno naklado, pa bi bilo dobro, ne pa samo ukazati, da naj nanosijo veliko medu, storiti pa nič, da se to tudi zgodi.

Zdaj moram omeniti še neko stvar, ki je važna pri takem načinu čebelarjenja s kranjiči in vzrejo rezervnih matic. V ta namen moramo narediti več majhnih panjičev, dolgih 30 cm, visokih 16 in širokih 15 cm. Še bolje pa je, če naredimo po dva panjička skupaj, da ju po združenju lahko tudi prezimimo. Ta mera je prikladna zato, ker njih sate lahko združimo tudi v celega kranjiča, samo s to razliko, da so v prašilčku sati podolgem, v kranjiču pa počez. Pokrov ne sme biti pribit, pač pa spredaj in zadaj naslonjen na letvico, da pokrov ne pade dol. V sprednjo in zadnjo končnico naredimo utor, da lahko nanj obesimo „satnike“, obstoječe zgolj iz zgornje letvice. V tak panjiček damo po dve letvici, namesto tretje pa tako dolg in visok kos deske v debelini 3 cm. To desko zgoraj izdolbemo, da nam rabi kot pitalnik, bodisi za sladkorno testo ali tekočo hrano. Pozabiti ne smemo tudi na dušnik. Ko letvice opremimo še z ozkimi trakovi satnic, je panjiček pripravljen za mal rojiček. Ti mali sati, ko so zaleženi, nam rabijo dobro pri rojih z neoprašenimi maticami. Treba je še, da na koncu letvice naredimo majhno luknjico, da satiček ob potrebi lahko mirno pritrdimo v kranjiča s primernim vijakom. S takim satičkom je sleherni roj popolnoma priklenjen na svoj dom, četudi izgubi matico. (Dalje sledi).

Opravila pri čebelah med letom v kratkih potezah

A. Z.

V naslednjem podajam čebelarjem v kratkih potezah navodilo za dela, ki jih moramo opraviti med letom pri čebelah, če hočemo doseči uspehe. Ni to nič novega. Večina čebelarjev bo vse to že vedela. Vsekakor pa mislim, da so potrebna, pa ne le tedaj, če si hočemo osvežiti spomin, ampak tudi tedaj, če smo drugod tako zaposleni, da ne moremo na vse misliti. Zlasti pa utegnejo dobro služiti začetnikom, da se o pra-

vem času spomnijo, kaj vse je treba ob določenem času pri čebelah opraviti.

Ne bo odveč, če si čebelar začetnik ta navodila prepíše ter obesi na tablico v čebelnjak, kjer jih lahko večkrat prebere. Še boljše pa bo, če si po teh sestavi načrt, ki ga prilagodi pašnim razmeram svojega okoliša.

Seveda so to kratka navodila; za več je treba vzeti v roke knjigo, kajti le v knjigi je podrobno povedano in obrazloženo, kako opravljamo dela, ki so tukaj le omenjena.

1) O prvem izletu spomladi pregled na hitro v sumljivih družinah zalogo medu in zalego. Podloženo lepenko osnaži mrtvic in drobirja. Pazi, če ni mrtva matica med mrličji. Če najdeš sladkorna zrnca na lepenki, napajaj. Lačne pitaj. Tla pred čebelnjakom očisti snega. Na prisojnem mestu postavi napajalnik. Sedaj je čas, da prepelješ čebele v resje. Družine naj ostanejo dobro odete. Onim, ki ne zasedajo vseh satov, zoži prostor.

2) Ko nastopi ugodnejše vreme, to je nad 10 stopinj gorkote v senci, temeljito pregled družine. Slabiče združi. Slabe matice zamenjaj. V aprilu je čas, da premestiš družine iz kranjičev v panje na satnike. Ko prične cveteti agraz, to je okrog srede aprila, prični s špekulativnim pitanjem ali pa odkrivaj medene sate, če imajo družine dovolj zaloge. Med letom sejaj ali sadi medene rastline. Kdor čebelari s satniki za nazidke, naj jih dene v panje začetkom maja. Ta mesec prični z vzrejo matic.

3) Ko nekatere družine zasedejo gosto ves prostor, ojači zaostale z zrelo zalogo močnejših. Ko se okrepijo, prestavi zalego iz plodišča v medišče.

V krajih, kjer je glavna paša pozno poleti in jeseni, ne prestavljaj satja, ampak pusti čebele rojiti ali pa delaj umetne roje. Družinam prestavi plodišče šele tedaj, ko se zopet primerno okrepijo.

4) Ob času glavne paše trcaj med vsakih 14 dni, a to šele tedaj, ko čebele gornjo tretjino sata pokrijejo. To pospešuje bero.

5) Prepelji čebele na akacijevo pašo v maju, na travniško pašo v juniju, na kostanj ali hojo v drugi polovici julija in na ajdo v avgustu.

6) Če ne nameravaš vseh družin zazimiti, jih združi pred začetkom zadnje glavne paše. Če nimaš jesenske paše, pitaj družine avgusta meseca dražilno, da nastavi matica obilo zalege. Skrbi vedno zato, da boš imel le močne družine, to je najvažnejše pravilo.

7) V septembru mesecu poberi satje iz medišča. Plodišča ne razdiraj, ampak pusti ga kakor so si ga družine same uredile. Zalogo medu preceni ali pretehtaj. Če je premajhna, dodaj kolikor manjka do 12 kg, bodisi medu, bodisi sladkorja. Slabiče združi. Če jih pa moraš prezimiti, zoži prostor v panju. Slamnice deni v panje, ko pritisne mraz. Na dno panjev položi lepenke. Žrela zoži in zasenči. V čebelnjaku nastavi mišnice.

Kotiček za radovedneže

1. Letos, konec julija in v začetku avgusta so čebele v mojem čebelnjaku v večji množini umirale. Vsako jutro je ležalo v čebelnjaku polno mrtvih čebel, tako da sem jih včasih nametel polno smetišnico. Pregledal sem vse panje in lačne nakrmil, a tudi to ni nič zaleгло. Zakaj so čebele umirale, še danes ne vem.

Pripominjam, da so čebele pri režah čebelnjaka prihajale notri in umirale v čebelnjaku, zunaj čebelnjaka pa le malo. N. A. v P.

Zadnji odstavek vašega pisma pove vse. Čebele so prihajale v čebelnjak, ven pa niso našle in so morale notri umreti. Čebela, ki išče izhoda pri šipi, se zelo naglo utruja, pade na tla in kmalu umre. Onemogočite čebelam dohod v čebelnjak; zatemnite okno, izdelajte vse reže; skrbite, da ne bo v čebelnjaku reči, ki bi privabljal čebele (med, sladkor), pa ne bodo sile notri.

2. V nekem A. Ž. panju mi je napravil roj, ki mu nisem dal vseh satnikov, tri sate na rešetko. Jeseni jih nisem mogel spodrežati, ker so bili medeni in zaleženi. Kdaj naj to storim in kako naj jih zažičim v satnike? J. K. v M.

Aprila meseca, ko bodo sati že suhi, brez medu, postavite vse sate v satnikih na kozico in spodrežite z ostrim nožem tiste tri sate drugega za drugim. Čebele sproti ometajte v panj, na vidni strani še preden sat spodrežete, na drugi strani pa potem ko

imate sat na dlani. Ometen sat položite na mizo, nanj denite satnik in sat prirežite ob notranji strani krakov, tako da se bo točno dotikal satnikovih letvic. Nato pribijte na obeh straneh satnika po dve ozki in tanki letvici, da bo sat ravno stal in se ne bo mogel nagniti iz satnika. Zadostuje tudi, da satnik pokončno oмотate s primerno vrvico ali žico. Če ne sega sat do spodnjega roba, ga podložite s primernimi koščki starejšega satja. Nato vrnite vse sate v panj v istem redu kakor so bili. Čez teden dni odstranite letvice (motvoz), ker bodo čebele medtem sate že čvrsto pritrdile v satnike.

3. Jeseni sem videl na neki matici mnogo uši, ki jih nisem mogel odstraniti, dasi sem se zelo trudil. Ali je taka matica dobra za pleme? Ali bodo uši čez zimo poginile? Kaj naj storim spomladi, če mrčes ne bo pokončan? T. Ž. p. D. M. v P.

Če ima matica mnogo uši, je najbolje, da jo ujamete, denete v matičnico in jo napuhate z dimom od cigarete, ki ni preveč oster. Omamljene uši bodo kmalu začele padati z matice. Ko je brez njih, jo imejte še dve, tri minute na solncu, da se nekoliko razdiši, nato jo pa spustite med čebele. Meni se še ni pripetilo, da bi po tobakovem dimu dišečo matico čebele umorile, dasi sem ob prestavljanju že marsikatero moral „prekaditi“.

Če je na matici le malo uši, jih odstranim na ta način, da pomočim konico vžigalice v med in narahlo pritiskem na ušico. S to limanico je mogoče uši prav lepo odstraniti, če jih ni preveč. Težava je le, da morate matico, ko obirate uši, držati za krila, kajti ušice so urne in so zdaj zgoraj, zdaj spodaj. Tudi s pinceto jih lahko odstranite, toda to orodje je le za zelo spretne in mirne roke, ne pa n. pr. za moje, ki se mi preveč tresejo.

Nekateri odstranjujejo uši na ta način, da natresejo na lepenko nekoliko naftalina, ki ga denejo v panj zvečer, ko so vse čebele doma, zjutraj pa odstranijo lepenko z ušmi vred. Naftalin omoti uši, ki padejo na tla. Če pa je količina naftalina preobilna, bo na lepenki tudi mnogo mrtvih čebel. Zato — previdnost!

Zaradi uši matica ne izgubi svojih dobrih lastnosti, pač pa jo ovirajo pri njenih materinskih dolžnostih, zlasti ker ji jemljejo izpred ust hrano (mleček), ki jo dobiva od čebel. Uši ne poginejo čez zimo, zato jih boste morali spomladi odstraniti na ta ali oni način.

4. Pri nas v Slovenskih goricah ne poznamo spomladanjega žafrana (*crocus vernus*). Tod ga ni nikjer. Ker so mi pravili, da imajo čebele na njem dobro pašo in da jim nudi zlasti mnogo obnožine, bi ga rad tudi pri nas zasadil, pa ne vem, kje bi dobil večjo množino teh rastlin. A. T. Sv. T. v Sl. g.

Spomladnji žafran spada med tiste rastline iz rodu perunik (*iridacee*), ki uspevajo le v posebni zemlji in ugajajočimi podnebnimi razmerami. Zemlja ne sme biti pretežka in tudi ne premokra. Vendar pa potrebuje za časa rasti precej vlage. Bržkone potrebuje za uspevanje še drugih pogojev, ki pa nam niso znani. Ne verjamem, da bi z nasaditvijo te rastline uspeli. Če bi pri vas zemlja in podnebje prijala tej rastlini, bi že mati narava poskrbela, da bi tudi pri vas živel.

Za poizkus bi morali posaditi na različnih krajih vsaj nekoliko sto „čebulic“, toda kje jih dobiti? Čebulice lepotičnih žafranov, ki jih ponujajo trgovine s semeni, niso za vaš namen, ker se ne razmnožujejo s semenom in so tudi izbirčne za zemljo ter zelo drage (po 1'25 din komad). V poštev pride samo domači žafran, toda nikogar ne vem, ki bi vam čebulice lahko dobavil. Pa recimo, da bi jih posadili 1000 — več rodov bi pomrlo, preden bi se toliko razmnožili, da bi za čebeljo pašo kaj pomenili.

5. Nedavno sem kahal vosek. Iz 11 kg voščin sem dobil samo 3'20 kg voska, kar se mi zdi malo, ker so bile voščine dobre. Koliko voska moram dobiti iz povprečnih voščin in s pravilno kuho? C. T. M. p. K.

Na vaše vprašanje ni lahko odgovoriti, ker nam ni znano, kaj razumete pod „dobrimi“ voščinami in pravilno kuho. Voščine delimo v tri glavne kakovostne skupine: slabe, dobre in izvrstne. Vmes je pa še več „podskupin“, ki odločuje pri kuhi, oziroma pri množini pridelka. Za slabe voščine imamo n. pr. same stare sate, takozvane podplate. To je 10—15 let staro satje. Če pa tako satje dolgo leži in splesni ter zaradi tega nekako napol strohni, niso to samo slabe voščine, marveč najslabše. Za dobre voščine imamo mešanico starega in mladega satja, obojega v enakem razmerju, zraven pa še nekoliko pokrovcev. Kot prima blago velja mlado in mlajše satje brez „podplatov“, n. pr. satje iz kranjičev in košev, ki mu dodenemo še znatno množino pokrovcev. Pri kalkulaciji moramo upoštevati tudi vlažnost voščin. Nekatere

voščine so zelo težke, ker so medene ali pa mokre zaradi izpiranja. Naravno je, da bomo iz 30 kg vlažnih voščin dobili znatno manj voska kakor iz 30 kg suhih iste kakovosti.

Na množino pridelka vpliva tudi pravilna kuha. Ali je vaša stiskalnica dovolj učinkovita, da iztisne vosek do zadnje kaplje? Ali ste voščine kuhali dvakrat ali samo enkrat? Vidite, tudi to moramo pri kalkulaciji upoštevati.

Iz slabih voščin dobimo pri dvakratni kuhi 15—20% voska, iz dobrih (srednjih) 30—40%, iz prav dobrih pa 45—60%. Nad 50% dajo le zelo mastne voščine, ki jih same zase niti prešati ne moremo, marveč jim moramo že med kuho dodati primerno količino že izprešanih voščin, „tropin“, če smem tako reči.

6. V naši vasi je bila pri nekem čebelarju ugotovljena kuga čebelje zalege. Dasi so bolne družine uničili in panje ter čebelnjak razkužili, se bojim, da ne bi obolele tudi moje čebele, ki so od okuženega čebelnjaka oddaljene dobrih 300 m. Kaj naj storim, da se to ne zgodi? J. T. v S. p. L.

S tem, da je pregledovalec uničil okužene čebele in razkužil čebelnjak, je bila največja nevarnost okuženja drugih čebelnjakov začasno odstranjena. Rečem začasno, kajti ni izključeno, da se bo kuga v tem čebelnjaku zopet pojavila. Lahko je, da so bili posamezni panji za časa razkuževanja že okuženi, pa pregledovalec tega ni opazil, ni mogel opaziti, ker so bile okužene šele posamezne ličinke, kar se pri pregledovanju kaj lahko prezre. Zato bo treba razkuženi čebelnjak letos ponovno pregledati.

Ne imejte z lastnikom sumljivih čebel nikakih stikov. Ne kupujte ničesar iz njegovega čebelnjaka. Skrbite, da bo v vaših panjih največji red in snaga. Ne trpite slabih družin. Skrbite za zadostno in zdravo hrano ter mlado satje. Vsako leto dvakrat, meseca maja in avgusta, pregledajte panje (zalego) kar najnatančneje, da se prepričate o zdravstvenem stanju zalege. Če boste storili vse to in poskrbeli, da se s to boleznijo tudi teoretično dobro seznanite (iz prof. Verbičeve knjižice o čebeljih boleznih), se vam ni bati ničesar in boste lahko čebelarili sredi okuženih čebelnjakov, ne da bi vaše čebele obolele. Razume se, da vam v tem primeru nihče ne more

jamčiti, da bi vaše čebele kuge ne dobile. In če bi jo, jo boste lahko v kali zatrli.

7. Nekateri čebelarji priporočajo pitanje od spodaj, nekateri od zgoraj. Katero je bolj primerno. P. Z. v M.

Če pitamo špekulativno (da bo matica marljivejša zalegala), je pravilno, da namestimo pitalnik spodaj pod gnezdom. Ker pitamo špekulativno le takrat, kadar imajo čebele kaj paše, mislijo, da prihaja piča od z u n a j, iz narave in je potem učinek klaje večji.

Kadar pokladamo pičo, da spopolnimo čebelarjem zalogo hrane, je vseeno kam postavimo pitalnik. Glavna stvar je, da čebele jemljejo klajo. Če je prehladno, da bi jo jemale iz pitalnikov pod satjem, je bodo morda rade jemale iz pitalnikov, ki jih namestimo v medišču nad rešetko. Pitanje v medišču je primernejše n. pr. jeseni ob hladnih nočeh, ali pa spomladi, ko čebele še ne podsedaajo. Več potov vodi v Rim.

8. Rad bi poslal nekaj kranjičev v inozemstvo, pa ne vem, koliko jih smem in pod kakšnimi pogoji. Prosim, poučite me v „Kotičku“. C. P. v S. p. D. p.

Za kupčijo s čebelami je treba obrtnega lista, če se kdo namerava s tem pečati obrtoma. Tudi glede zavarovanja tuje valute so posebni predpisi. Vse to izveste pri Zbornici za trgovino in industrijo v Ljubljani. Vsak čebelar pa ima pravico, da lahko pošlje v tujino čebele lastne reje do vrednosti 2000 din, brez zavarovanja valute. Točnejši predpisi nam niso znani. Se bomo informirali in vam jih sporočili v prihodnji številki.

9. Pri nas nimamo smrekovega lesa, pač pa dovolj črnega bora. Ali je tak les dober za panje? F. U. n. K. u. K.

Če vam je na razpolago lep, malo grčav in ne preveč smolnat borov les, ga brez skrbi lahko porabite za panje. Jaz sem imel večje število borovih panjev in so se čebele v njih prav dobro počutile. Panji so še dandanes, ko so stari že nad 30 let, popolnoma zdravi.

Kakor je različen smrekov les, tako je tudi različen borov les. Panji iz borovine so precej težki, kar boste občutili zlasti pri prevažanju in — na stara leta, ko človek že samega sebe težko nosi.

10. Za izboljšanje paše priporočajo tudi malinjak in robido. Kaj svetujete? P. P. v C. na G.

Brez dvoma sta obe rastlini zelo pomembni za čebele, če jih je kaj več v oko-

lici čebelnjaka. Ponekod je teh rastlin toliko, da nudijo čebelarjem izborna pašo. Manjši nasadi so brez pomena. Nikar ne mislite, da boste s 50 ali 60 rastlinami takoj dosegli polna medišča. Če je na razpolago zemljišče, kjer se moreta malinjak ali robida po mili volji razpasti, jih le nasadite. Za to so najbolj primerne gozdne poseke in rebra brez visokih dreves. Na pušči malinjak ne bo uspeval. Ni posebno izbirčen za zemljo, toda bohotno se bo razrasel le tam, kjer je dovolj zemlje. V vrtu saditi ga nikomur ne priporočam. Tam postane šiba božja, ki se je ne moremo iznebiti.

12. Ali je železen svinjski kotel dober za kuhanje voska? I. A., Sp. B. p. C.

Dober! Rajnki čebelar Peter Pavlin je kuhal v njem nad 50 let, pa je skuhal lepo blago. Pred kuho in po njej ga dobro očistite, da vosek ne bo dišal po svinjski piči.

Star čebelarski rod

Albert Roos — Kranj.

Na Visokem, v idilični vasi, ki leži na strmem bregu ob Kokri, dve uri hoda od Kranja, obdana okoli in okoli od rodovitnega polja, travnikov in temnega gozda je tekla zibel krepkemu čebelarskemu rodu. —

Lep svet je tu! Kamorkoli se ozreš, povsod se ti odpre nov pogled na gorske velikane. Proti vzhodu te pozdravlja Štefanja gora, za njo se dviga Krvavec s planinsko postojanko, dalje Kočna in Grintovec, potem širokopleča Zaplata s „Hudičevim borštom“, proti severu Storžič, pod katerim sameva na griču daleč vidna cerkva sv. Lovrenca, proti severo-zapadu kipi proti nebu oči Triglava s svojimi sosedi, proti zahodu Šmarjetna gora s Sv. Joštom, proti jugu ti pa zapira pogled na dolensko pogorje Šmarna gora. Sama lepota naše zemlje! —

V navedeni vasi se je rodil l. 1827. pod siromašno bajtarsko streho Matija Eržen, ki se je vse svoje življenje — poleg urarstva — vneto pečal s čebelarstvom. Da je bil postaven gorenjski fant, dokazuje, da je bil potrjen h kirasirjem, h katerim so v tistih časih jemali samo najmočnejše mladeniče. Saj je nosil, kakor je pravil svojim otrokom, poleg druge opreme še 16 funtov težak jeklen oklep, ki mu je pokrival prsa in pleča. Po vojaški službi se je vrnil v domači kraj, kjer je kupil

leseno, s slamo krito hišo na Visokem št. 57, h kateri je pripadalo tudi nekaj zemljišča.

Tu je izvrševal urarsko obrt, v kateri je bil zelo vešč, kajti tudi njegov oče je bil izurjen urar. Izdeloval je nove ure na roko, cerkvene in hišne, in sicer s kolesjem iz mēdi, železa in tudi iz lesa. Ura z lesnim kolesjem je stala 7 evancgaric. Mnogo se je tudi trudil in delal na tem, da bi izumil „večno uro“. Popravljal je tudi ure v cerkvenih stolpih in po graščinah, nanovo napravljene pa je prodajal, ker je imel takozvani patent, na sejmi v Kranju, v škofijloki, v Kamniku, v Ljubljani in še naprej.

Na vseh teh potih ga je spremljal kot pomočnik najstarejši sin Matevž, rojen l. 1860., ki je po očetovi smrti l. 1896. prevzel domačijo, kjer še danes gospodari in čebelari.

Kljub visoki starosti opravlja še vsa kmetijska dela. Kako misli o kmetovalcu, izpričuje njegov izrek:

„Orač, čestitljiv in imeniten je tvoj stan, ker pridelal kruha nam in sebi vsaki dan!“

Za oddih mu je najljubše dobro branje, najbolj pa ceni „Bukve tih Psalmov stariga Testamenta“, tiskane leta 1798. — S to knjigo se je dal slikati, ne da bi vedel, da pride kedaj v „Čebelarja“.

Drugi sin Miha, rojen 1863. l., je služil vojake pri dragoncih in se je pozneje kot drž. cestar naselil v Kranju, kjer si je na „Zlatem polju“ postavil svojo domačijo. Poleg hiše je zasadil na travniku okoli čebelnjaka izbrano sadno drevje. Oddajal je čebele bližnjim čebelarjem, nadalje Ambrožiču v Mojstrani, Prešernu na Vrbi itd.

Imel je do 100 kranjičev. Ker je bil glede čebelarenja bolj konservativnega mišljenja, se novih panjev ni oprijel. Čebelaril je do svoje smrti l. 1928. Deloval je tudi več let pri kranjski podružnici kot odbornik.

Najmlajši sin Janez, ki je bil rojen 1872. l., pa je odslužil vojaški rok pri „Janezih“. Za svoj drugi dom si je izbral bližnje Cerklje. Z delom in varčnostjo je toliko prihranil, da je kupil na koncu vasi svet in si tamkaj zgradil hišo in seveda tudi čebelnjak ob njej. Vso svetovno vojno je prebil na različnih frontah. V spomin na to žalostno dobo je prinesel domov originalen panj, ki je napravljen iz navadnega drevesnega debla in ga obdaja posebna lesena hišica. Čebelari večjidel v panjih s

premičnim satjem ter je predsednik cerkljanske podružnice.

Ko sem prišel pred leti čebelariti, vzbudilo se mi je obenem tudi veliko zanimanje za stare poslikane panjske končnice. Že pri znamenitem čebelarju, blagopokojnem Primožu Žontarju, ki mi je prodal prva dva roja, sem videl na notranji steni čebelnjaka pritrjenih več starih končnic. Z vnemo sem ogledoval uljnake v okolici Kranja. Oglasil sem se tudi pri Antonu Eržen-u na Zlatem polju, ki čebelari tamkaj po smrti svojega očeta. V kako veselje mi je bilo, ko je prvi dan najinega znanja kar sam od sebe razdril star panj in mi podaril končnico z letnico 1773. Povedal mi je ob tej priliki, da ima tudi njegov stric na Visokem stare končnice.

Ker je Visoko priljubljena izletna točka Kranjčanov, sem bil kmalu tam. Pozdravil sem resnega moža s čestitljivo brado. Že nad vhodom pri hiši sem zapazil dve stari končnici, še več jih je pa viselo na steni čebelnjaka. Ko jih ogledujem, reče priprosto: „Izberite si katero in jo vzemite! Imam še starejšo, le pogledjte jo!“ Res mi pokaže star panj, iz katerega so se vsipale v gostih curkih čebele. Na panju je bila končnica s podobo sv. Andreja in — svojim očem nisem mogel verjeti — z letnico 1705!

„Kaj pa zahtevate za ta panj?“ ga vprašam. „Tisoč kron s čebelami vred,“ je bil odgovor. Ker mi ni bilo za čebele, kupčije takrat nisem sklenil.

Pozneje se je oglasil pri njem tudi odposlanec osrednjega društva, da bi prišel v posest te končnice, pa je dobil isti odgovor. Menda mu tudi ni bilo priročno, nositi panj s čebelami v Ljubljano.

Pred dobrim letom sem šel zopet pozdravit spoštovanega čebelarja, s katerim se da tako lepo kramljati. To pot je bil panj prazen; podrl ga je, ker je bilo satje že prestaro. Polnih 230 let je služil svojemu namenu, pa je še vedno uporaben! Na vprašanje, če mi ga sedaj proda, ni bilo pravega odgovora. „Panj naj le ostane pri hiši,“ pravi „po moji smrti ga pa lahko dobite.“ Ker mi ga je že pri prejšnjih obiskih nekako obljubil, sem ga na to opomnil, nakar je pripomnil: „Če je tako, pa držim besedo!“ Odšel sem možu nekoliko kovačev, vzel panj pod pazduho in zadovoljen odkorakal proti domu.

S to končnico je ovržena domneva dr. Stanka Vurnika v razpravi „Slovenske

panjske končnice“, da naj bi bila končnica iz l. 1758. najstarejša, ravno tako glede končnice z letnico 1729, odnosno 1708, kateri omenja naš nad vse zaslužni čebelar Frančišek Rojina v svojih Spominih v oktobrski številki „Slov. Čebelarja.“

Kedaj in kako je prišel ta panj k hiši

vino končnic, je že grozila vojna med ljubljanskimi in kranjskimi čebelarji, kajti Ljubljana si je lastila prvenstveno pravico do nakupa končnice, češ, mi smo jo izvo-hali in se prvi začeli pogajati zanjo. „Spada v čebelarski muzej, pa nikamor drugam,“ so dejali.

Matija Eržen

Matevž Eržen

Končnica iz leta 1705.

čebelarja Matevža Eržen-a, mi ni znal po-jasniti; mnjenja pa je, da bržkone iz Kokre, odkoder so prepeljavali čebele v ajdovo pašo na Visoko. V zvezi s tem panjem, sem čutil dolžnost, da opišem na kratko vrl čebelarski rod Erženov.

Pripomba uredništva. Zaradi te končnice, ki je velikega pomena za zgodo-

Kranjčani pa so se nam v pest smejali, ker so vrabca že imeli v roki. Toda, ne-davno smo se z g. Roosom pobotali. Oblju-bil je, da bo končnico, ko se je do siteda nagleda, prepustil muzeju, za kar se mu že vnaprej najlepše zahvaljujemo. Saj se kot izobražen človek in razumen čebelar za kaj drugega tudi odločiti ne more.

OPAZOVALNE POSTAJE

Letos nam je že november prinesel prvi sneg in je zaradi tega padla povprečna mesečna toplina že na 3-9° C.

Prva dekada je bila lepa in topla in so čebelice mnogokje nosile še zadnjo obnolino z raznih zapoznelih cvetic. V dolinah pa je bilo ta čas že megleno in vlažno, zato najbrž pri nekaterih postajah tehtnica ni kazala posebnega upada.

Okrog sv. Martina pa je zavijalo okoli oglov in vsipaval se je gost južen sneg. Ta

nenadni padec topline je presenetil čebele, ki se niso mogle dovolj naglo strniti v zimsko gručo in jih je mnogo otrpnilo na satovju. Sicer je sneg kmalu skopnel, vendar je ves nadaljni november ostal mračen in deževen. V tem času so čebelarji začeli paziti.

Prve posledice letošnje slabe letine so se že začele kazati. Panji so prišli v ajdo zelo šibki in z majhnim številom živali, zato tudi niso izkoristili te edine paše v preteklem letu. Roji so nabrali ponekod komaj neko-

Mesečni pregled za november 1937

Kraj	Višina nad morjem	Panj je teže										Toplina zraka			Dni je bilo							
		pridobil v			izgubil v			v mese- cu čistih dkg	največ pri- o bil	naj- višja	naj- nižja	sred- nja me- sečna	izletnih	deževnih	snežnih	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih			
		1.	2	3.	1.	2.	3.															
		mesečni tretjini dkg						pri- dobil	po- ra bil	dkg dne	C°											
Blejska Dobrava . . .	577	—	—	—	35	30	40	—	105	—	—	+ 6	—	5	+ 1'60	3	5	1	15	6	9	3
Breg-Križe	483	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 17	—	5	+ 5'00	2	3	2	19	7	4	3
Kranj	385	—	—	—	30	20	25	—	75	—	—	+ 22	—	4	+ 5'63	11	7	4	25	5	5	8
Virmaše - Škofja Loka .	361	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 17	—	6	+ 5'40	6	11	5	17	8	5	10
Tacen-Šmarna gora . .	314	—	—	—	70	—	50	—	120	—	—	+ 17	—	5	+ 4'06	9	9	3	19	4	7	5
Mekinje	415	—	—	—	10	—	10	—	20	—	—	+ 17	—	6	+ 4'55	11	12	4	15	9	6	16
Barje	289	—	—	—	30	15	85	—	120	—	—	+ 16	—	7	+ 4'10	6	6	3	17	11	2	4
Dob	305	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 15	—	7	+ 4'38	4	9	3	16	6	8	5
Rova	350	—	—	—	20	15	10	—	45	—	—	+ 18	—	6	+ 5'10	5	8	4	15	4	11	5
Škorno-Noví klošter . .	450	—	—	—	40	50	60	—	150	—	—	+ 19	—	4	+ 4'71	2	4	—	13	14	3	5
Sp. Ložnica-Žalec . . .	252	—	—	—	15	10	10	—	35	—	—	+ 12	—	8	+ 2'70	8	5	4	14	13	3	14
Leveč-Sl. Bistrica . . .	355	—	—	—	25	25	25	—	75	—	—	+ 12	—	6	+ 2'05	1	3	9	13	10	7	3
Muta	387	—	—	—	40	30	10	—	80	—	—	+ 12	—	6	+ 2'28	3	8	4	19	11	—	15
Sv. Duh - Selnica . . .	536	—	—	—	25	20	20	—	65	—	—	+ 13	—	5	+ 2'93	3	4	3	13	15	2	6
Studenci-Maribor . . .	265	—	—	—	80	35	35	—	150	—	—	+ 12	—	7	+ 2'58	4	10	3	15	10	5	1
Cezanjevci	182	—	—	—	70	40	—	—	110	—	—	+ 13	—	4	+ 3'95	—	11	1	15	7	8	23
Nedeljica-Turnišče . .	170	—	—	—	10	25	—	—	35	—	—	+ 10	—	5	+ 4'28	4	9	1	18	9	3	8
Žetale-Rogatec	322	—	—	—	10	30	—	—	40	—	—	+ 18	—	3	+ 4'95	3	6	3	18	3	9	10
Donačka gora-Rogatec .	397	—	—	—	50	—	—	—	50	—	—	+ 17	—	6	+ 4'30	4	9	3	17	7	6	8
Kozje	307	—	—	—	15	10	5	—	30	—	—	+ 18	—	1	+ 5'65	—	8	6	14	16	—	10
Krško-Videm	168	—	—	—	30	20	30	—	80	—	—	+ 15	—	6	+ 5'10	7	9	5	16	7	7	12
Zakot-Brežice	156	—	—	—	30	—	—	—	30	—	—	+ 13	—	4	+ 3'55	14	5	5	15	11	4	12
Toplice-Dol.	179	—	—	—	20	10	—	—	30	—	—	+ 16	—	6	+ 4'03	3	12	1	17	4	9	1
Krka	300	—	—	—	20	20	35	—	75	—	—	+ 13	—	4	+ 4'76	4	7	2	21	4	5	15
Št. Janž-Dol.	347	—	—	—	15	20	25	—	60	—	—	+ 13	—	4	+ 3'48	1	11	3	17	13	—	6
Št. Vid-Stična	360	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 17	—	11	+ 2'41	8	5	3	21	6	3	—
Cerknica	575	—	—	—	5	5	5	—	15	—	—	+ 14	—	8	+ 3'33	10	12	3	12	9	9	11
Sv. Gregor-Ortnek . . .	736	—	—	—	20	20	20	—	60	—	—	+ 10	—	6	+ 2'63	6	10	5	14	10	5	18
Novo mesto	180	—	—	—	85	—	20	—	105	—	—	+ 17	—	6	+ 4'94	4	12	3	19	3	8	—
Šmarjeta	375	—	—	—	50	20	20	—	90	—	—	+ 15	—	5	+ 4'23	3	15	3	19	1	10	27
Valpča vas	280	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Vsi panji so AŽ sestava.

liko kg — in prvi mrliči so se že začeli pojavljati!

Ker že par let ni bilo pravega razpoloženja ob rojevni, imamo precej starih matič. Sicer so ob ajdi mnogi panji prelegli, vendar so se že začeli kazati prvi osiroteli panji in čebelarji se boje, da bomo imeli prihodnjo pomlad mnogo brezmatičnih panjev.

Povpraševanje po medu je veliko, zaloga pa so prazne.

*

Vsem gospodom poročevalcem se na tem mestu najtoplejše zahvaljujem za prijetno in vestno poročanje ter jih prosim zvestega sodelovanja tudi v novem letu.

Vsem pa srečnejše in bolj medeno novo leto!

J. M.

DRUŠTVENE VESTI

Srečno, zadovoljno in medeno novo leto želiyo vsem čebelarjem društveni odbor, uredništvo in uprava lista.

Vabilo. S to številko lista stopa Čebelarško društvo v 41. leto svojega obstoja in delovanja. To je pomembna obletnica, ki nam govori, kako potrebna je organizacija vseh čebelarjev. Ljubezen čebelarjev do čebelic je rodila potrebo po organizaciji čebelarjev in ta organizacija je posvetila svoje delovanje izboljšanju našega čebelarstva, ki so se ga oklepali naši predniki že od najstarejših časov. Vabimo in prosimo vse čebelarje, da ostanejo društvu naklonjeni tudi v bodoče in ga podpirajo s tem, da ostanejo zvesti člani društva. Letno članarino 35.— din žal zaradi višjih stroškov za tisk (podražil se je papir in razne tiskarske potrebščine) nismo mogli znižati, kar bi odbor izredno rad storil. Naj bi se ob društveni 40 letnici združili vsi čebelarji in okrepili društveno delovanje v korist vsega slovenskega čebelarstva.

Nove člane opozarjamo, da naj plačujejo članarino po položnici št. 11.066, čebelarške potrebščine pa po položnici št. 15.645. Pred naročilom čebelarških predmetov, naj člani zahtevajo cenik Društvene Čebelarne. Pri skupnem naročilu dobe primeren popust.

Izkaznice. Članske izkaznice so priložene tej številki lista. Čebelarji naj predložijo izkaznico podružničnemu blagajniku v podpis, ko bodo plačevali članarino. Izkaznica je veljavna le s podpisom podružničnega predsednika in blagajnika ter s podružničnim žigom. Brez članske izkaznice čebelar ne more dobiti sladkorja, ker mora biti vsaka količina sladkorja vpisana na izkaznici. Brez članske izkaznice čebelar ne more biti deležen popusta pri nakupu čebelarskih potrebščin.

Članarina. Podružnični člani naj plačajo članarino le pri domači podružnici. Le oni čebelarji, ki nimajo svoje podružnice, naj jo pošljejo po položnici naravnost društvu.

Imenik članov za leto 1938 naj pošljejo podružnice čimprej. Prosimo pa, da se pri pisanju članskih naslovov strogo pazi na točen naslov posameznika, sicer nastajajo velike pomote pri dostavljanju lista.

Zahvala. Vsem podružnicam, posebno njihovim odborom, g. predsednikom, g. tajnikom in g. blagajnikom se glavno tajništvo najlepše zahvaljuje za požrtvovalno delo pri podružnici v korist čebelarstva, ki so ga izvrševali v preteklem letu. Prosimo, da ohranijo svojo naklonjenost podružnici tudi v bodoče. Posebno prosimo, da nas podružnice podpirajo ob letošnjem jubileju — 40 letnici društvenega obstoja.

Glavno tajništvo. Nekako meseca februarja se bo glavno tajništvo preselilo v prostore Janševega doma. Takrat bo dobilo tajništvo pomožno moč, da bo glavni tajnik, ki ne more več obvladati ogromnega dela pri društvu, vsaj deloma razbremenjen. Do takrat pa prosi tajništvo za blagohotno oproščenje pri morebitni zamudi lista.

*

XLI. seja dne 25. novembra 1937. Odbor je odobril nekatera predavanja, reševal dopise ter tekoče društvene zadeve. Razpravljal je o lončkih za med ter o vrstah medu, ki se smejo v lončkih razprodajati. Daljše poročilo je podal g. predsednik o razstavi v Mariboru, ki se je udeležilo tudi naše društvo. Odbor je razpravljal tudi o novem osnutku čebelarskega zakona, ki ga bo predložil Zvezi v Beogradu.

XLII. seja dne 2. decembra 1937. Odbor je obravnaval razmnoževanje medečih rastlin. Na predlog tajnika je odobril, da naj

se društveno tajništvo preseli v prostore Janševega doma, ker je neobhodno potrebno, da je tajništvo v zvezi s Čebelarjo. O tem bo odbor razpravljal še na prihodnjih sejah. Nadaljeval je tudi z razpravo o čebelahskem zakonu.

XLIII. seja dne 9. decembra 1937. Odbor je odobril račun za sotrudiške nagrade za leto 1937. Razpravljal je o ponudbah tiskarn za tisk Slov. Čebelarja za leto 1938. Ker pa so stavile tiskarne zelo visoke ponudbe, je sklenil, da z oddajo lista v tisk še počaka, dokler ne dobi še druge ponudbe tiskarn. Na predlog vodje Čebelarne je sklenil sprejeti v pouk v Čebelarjo novo vajenka. Razpravljal je tudi o novi naredbi za prevoz čebel v ajdovo pašo in sklenil predložiti banski upravi prošnjo, da bi se to vprašanje rešilo v kolikor mogoče obojestransko zadovoljnost.

NAŠE PODRUŽNICE

OPOZORILO ČLANOM LJUBLJANSKE PODRUŽNICE.

Zaradi poravnave članarine za leto 1938 v znesku din 35— so za člane ljubljanske podružnice priložene današnji številki podružnične poštne položnice ček. rač. šte. 13275. Člani naj se jih blagovolijo poslužiti ter članarino čimprej nakazati, da se jim bo moglo društveno glasilo tudi v letu 1938 nemoteno pošiljati.

Hkrati ponovno prosimo člane, ki so v letu 1937 prejeli društveno glasilo, a še niso zadostili svoji članski dolžnosti za leto 1937, da nujno nakažejo zaostanek, na kar so bili opozorjeni v zadnji številki ob istočasni dostavi poštne položnice.

ČEBELARJI, POZOR!

Čebelarska družina priredi v nedeljo dne 23. januarja ob 10 dopoldne v gostilni pri Nacetu na Šmartinski cesti v Ljubljani, sestanek s predavanjem: Pomladanja paša in njena izraba.

Čebelarji in njih prijatelji so vljudno vabljeni.

Novomeška podružnica. Še nad polovico je članov, ki članarine še niso poravnali. Naj store to nemudoma; lahko pošljejo zato tudi vosek. Podružnica je v denarni stiski, ker mora poravnati članarino za celo leto, zato bo eventualno izročila izterjanje članarine svojemu pravnemu zastopniku.

Letvice za satnike (okvirčke) so pri tajniku po dogovorjeni ceni na razpolago.

Ljubljanska podružnica bo imela prihodnjo odborovo sejo v torek 11. januarja ob 8 zvečer v posebni sobi gostilne „pri Nacetu“ na Šmartinski cesti v Ljubljani.

XLIV. seja dne 16. decembra 1937. Odbor je razpravljal o oddaji Slov. Čebelarja v tisk, pa se zaradi visokih ponudb še ni mogel odločiti. Razpravljal je o novi naredbi za prevoz čebel v ajdovo pašo, nato pa še o zadevah Društvene Čebelarne.

XLV. seja dne 23. decembra 1937. Na tej seji je odbor razpravljal o tekočih društvenih zadevah. Ker se zadeva glede tiska društvenega lista še vedno ne more urediti, je odbor pooblastil g. predsednika in g. podpredsednika, da se s tiskarnami pogajata in pri najugodnejši ponudnici skleneta pogodbo.

XLVI. seja dne 28. decembra 1937. Odbor je sklenil, da se odda tisk Slov. Čebelarja za leto 1938. tiskarni Blasnikovih naslednikov.

Člani in njihovi prijatelji so na odborovih sejah vedno zaželeni in dobrodošli gosti.

Tajnik.

Trebnje. Podružnica je štela lani 26 članov. Prav bo, da ostanemo društvu zvesti, zato ostanite vsi in pridobite še kaj novih članov, saj je še dosti čebelarjev, ki hodijo svoja pota. Za slabim letom upajmo, da se bo nasmehnila čebelarska sreča, da bodo vse posode napolnjene z medom in bo s tem opravljena čmeričnost, ki vlada letos na obrazih vseh čebelarjev podružnice.

Dne 16. sept. l. l. je bil enodnevni čeb. tečaj na kmet. ban. šoli v Mali Loki, kjer sta predavala g. g. Okoren iz Ljubljane in župnik Koželj iz Male Loke. Obema predavateljema iskrena zahvala. Najlepša hvala pa tudi banski upr., ki je krila vse stroške tečaja. Hvala vsem, ki so se kakorkoli žrtvovali in se trudili, da je tečaj tako lepo uspel, osobito čast. sestram. Pozdravljeni. — Tajnik.

OBČNI ZBORI PODRUŽNIC

Rogaška Slatina, 23. januarja ob 15. Obenem bo tudi predavanje pri g. Erjavcu.

Brežice - okolica (prej Zakot pri Brežicah) na svečnico dne 2. februarja ob 10 v posebni sobi restavracije I. Žorka pri kolodvoru Brežice.

Stična, 16. januarja ob 9 dop. v Stični v gostilni Gradiček.

Poljanska dolina, 16. januarja ob 8 zjutraj v osnovni šoli v Poljanah nad Škofjo Loko. Prinesite izkaznice s seboj!

Podova-Rače, dne 16. januarja ob 14 v šoli v Podovi.

Ptuj, dne 6. januarja ob 9 dop. v kavarni Podgoršek na Sp. Bregu.

Št. Jernej na Dol., 6. januarja v šoli na Brulčevem.

Krka pri Stični, 6. januarja ob 8 zjutraj v prostorih Hranilnice in posojilnice na Krki.

Rogatec, dne 30. januarja ob ½3 popoldne v šoli v Donački gori.

Konjice, 30. januarja ob 9 pri čebelnjaku, oziroma v pisarni g. Bajca, nadzornika proge v Slov. Konjicah.

Barje pri Ljubljani, 9. januarja ob 10 v šoli na Barju.

Sv. Vid nad Cerknico, 9. januarja ob 11 (tako po deseti sv. maši) v hiši štev. 9 pri Sv. Vidu.

Novomesto, dne 9. januarja ob 10 v novomeški mestni posvetovalnici. Pri tej priliki bo tudi predavanje.

Maribor, 16. januarja ob 10 v Narodnem domu v Mariboru (v restavraciji).

Gornja Lendava, 9. januarja ob 14 pri g. Maršiku Al. v Gor. Lendavi. Na dnevnem redu je tudi predavanje g. dr. Lukmana.

Kamnik, dne 23. januarja ob 9 v gostilni pri „Kendi“ v Kamniku.

Trebnje, dne 30. januarja ob 2 popoldne v hiši g. predsednika Brulca na Griču.

Vse člane podružnic vabimo, da se občnih zborov zanesljivo udeleže in pripeljejo sabo še neorganizirane čebelarje. Prinesejo naj sabo tudi članske izkaznice in — članarino!

D R O B I R

† **Avsec Valentin**, član našega društva, je umrl dne 30. novembra l. l. na Vrhniki pri Starem trgu pri Rakeku. Svetila mu večna luč!

Orjaško voščeno svečo, 5½ metra dolgo in poldrugi meter široko, je napravil neki tovarnar v New Yorku za žalno slovesnost pokojnega znamenitega tenorja Caruse. Postavili so jo v mali cerkvi v Pompejih na Laškem. Prižgejo jo samo enkrat na leto, na dan pevčeve smrti. Zračunali so, da jo bodo lahko prižigali 1800 let. (L'apicoltore moderno).

Preiskava obolelih čebel, ki jih kdo pošlje veter. bakt. zavodu v Ljubljani, je mogoča le, če zavod prejme čebele v nepokvarjenem stanju. Pošiljke mrtvih čebel v pismu nimajo pomena, ker se čebele po poti zmečkajo in zdrobe, tako da jih je potem nemogoče preiskati. Čebele moramo dati v kako škatljico, n. pr. od vžigalic in jih poslati kot vzorec brez vrednosti ali kot pismo. Biti jih mora 25—30. Poleg vzorca je poslati zavodu še posebno pismo. V njem mora čebelar povedati, zakaj pošilja čebele in natančno opisati vse okoliščine, ki opravičujejo sum bolezni. S posebno skrbnostjo je treba omotati pošiljke satja iz okuženih ali boleznih sumljivih panjev. Če je medeno, je pa treba tem večje previdnosti. Sat je vsekakor treba zaviti v več papirjev, najprvo v nepremočljivega (n. pr. za zavijanje mastnih predmetov), potem pa še v navadnega. Iz slabo zavitih pošiljk se med izceja, in lahko se pripeti, da iztaknejo pošiljko tuje čebele in se okužijo.

Okenca pri panjih so zelo važni sestavni deli panjev. Slabo narejeno okence nam

napravlja mnogo težav in provzroča tudi precej jeze. Kako okence ne gre pa ne gre iz panja, bodisi da pretesno zapira, ali pa je vegasto. Tudi stranske kvačice mnogokrat nagajajo. Skrbeti moramo, da bodo okenca taka, da z njimi ne bomo vznemirjali družine in — samega sebe. Zame ni večje nadleže kakor nepravilno napravljeno okence. Čim opazim kaj takega, ne mirujem toliko časa, dokler hibe korenito ne odpravim. Skrbim pa tudi, da so okenca po robih vedno snažna, brez zadelavine. Znotranje robove imam nekoliko posnete. Taka okenca lažje potisnem do satja. Robove dvakrat na leto ostržem, da ni na njih niti sledu smole, pri zazimovanju čebel jih pa nalahko namažem z lojevo svečo. Potem odpirajo gladko in brez hrušča, kar je važno za mir čebel, če smo n. pr. pred zimo ali takoj po spomladanjem trebežu prisiljeni pogledati v panj.

Novo čebelarско društvo so ustanovili v Novemgradu v Donavski banovini. Za predsednika je bil izvoljen Andrija Mudroch, trgovec s čebelami in čebelarскими potrebščinami. Društvo bo izdajalo svoj časopis pod imenom „Vojvodinski pčelar“, ki ga bo urejeval gimnazijski profesor dr. Sima Grozdanić iz Sremskih Karlovcev.

Pravzaprav ne gre za ustanovitev novega društva, marveč za oživljenje že l. 1920. ustanovljenega društva. Druga že obstoječa čebelarška društva v Vojvodini s to ustanovitvijo niso posebno zadovoljna. Časopis „Jugosl. Imker“ piše, da se boje, da bo novo društvo skušalo onemogočiti delovanje ostalih starejših vojvodinskih društev. Novo društvo bo sprejeto v zvezo društev Do-

navske banovine, ostala društva (Vrbas, Bela Crkva, Apatin, Senta, Bečaj, Subotica) bi pa ne imele v zvezi niti mesta — niti glasovalne pravice. Že obstoječa društva so poslala na ustanovni občni zbor svoje opazovalce. O predlogu (nemškega) čebelarškega društva iz Novega Vrbasa, da naj se raje osnuje zveza vseh čebel. društev Donavske banovine in da naj se v zvezi ustanovijo trije pododdelki, za vsako jezikovno skupino (srbohrvaško nemško in madžarsko) enega, sklicatelji sploh niso hoteli razpravljati, češ, da se s takimi predlogi vlačí narodnostna politika v strokovna društva.

Zakaj o vsem tem poročamo? Zato, ker je ta zadeva verna slika razrvanih razmer med čebelarji v Donavski banovini in obenem nadvse značilna za naše razmere sploh. Izgubljam o izživljamo se v samih malenkostih, nimamo pa nobenega smisla za velikopoteznost in višje smotre. Preveč cepimo naše moči, zato ne bomo mogli uresničiti velikih nalog, ki so pred nami in ki bi jih morali že davno načeti.

73. kongres (Wanderversammlung) nemških čebelarjev bo od 14. do 17. januarja 1938 v Lipskem. Obenem bo velika državna razstava malih živali. Na čebelarškem kongresu bodo predavali odlični čebelarški znanstveniki in najznamenitejši nemški čebelarji.

Prihodnji mednarodni čebelarški kongres bo 1. 1939. v Zürichu v Švici. Upajo na veliko udeležbo, ker bo takrat tudi državna razstava, ki se jo bodo udeležili vsi kantoni.

Povprečni donos panja je znašal v Švici: l. 1937 kg 3.3, 1936 — 2.5 kg, 1935 — 7.2 kg, 1934 — 10.2, 1933 — 8.8, 1932 — 3.7, 1931 — 8.5, 1930 — 6.5, 1929 — 10.1, 1928 — 9.2.

Društvo zdravnikov ljubiteljev medu je bilo ustanovljeno v Parizu. V časopisu „Paris Médical“ z dne 23. januarja so obširno razložili imenitne lastnosti medu in njegov pomen za prehrano, prebavo in zdravljenje. Društvo hoče javnost temeljito seznaniti z vrlinami medu in poskrbeti za njegovo večjo porabo, obenem pa pobijati ponarejanje tega dragocenega živila. (Zeitschrift f. ärztliche Fortbildung, Oktober 1937.)

Novo sredstvo za nosematozo. Dr. Goetze, vodja drž. čeb. zavoda v Mayenu v Poranju in načelnik odbora za zatiranje čebelnih kužnih bolezni, opozarja na preparat „protektin“, ki ga preizkušajo kot zdravilno sredstvo za nosematozo. Dosedaj

nji poizkusi obetajo mnogo. Čebele, ki jih zdravijo s protektinom, se zajedalcev naglo iznebe, postanejo živahnije in krotkejše. Zdravilo preizkušajo z znanstvene in praktične strani. Rheinische Bztg.

Pregled vseh nemških čebelnjakov bodo izvršili v bodočih štirih letih. Hočejo temeljito poučiti vse čebelarje o domačem čebelnjaku, s tem dvigniti donosnost čebelarstva in dognati vsa zanemarjena čebelarstva. Pri tem delu bodo posebno skrbeli za izobrazbo čebelarškega naraščaja.

Ropanje v 20 minutah ustavljeno. V „Die deutsche Bienenzucht in Theorie u. Praxis“ poroča nekdo sledeče: „Imam 100 panjev, ki so zloženi v skladanici tesno drug poleg drugega. Pri ropanju se ni obneslo nobeno sredstvo, vsa so bila nezanesljiva in zamudna. Nekega dne sem vzel kos šipe, ga temeljito očistil in naslonil pred žrelo panja, ki je ropal. Uspeh je bil preseñetljiv. Roparice, ki so hotele iz panja, so dolgo časa begale med žrelom ob šipi preden so našle izhod. Medtem so pozabile na svojo tatinsko namero. Tudi roparice, ki so se težko otovorjene vračale domov, niso mogle takoj v panj in so dolgo begale ob šipi, preden so našle žrelo. V četrt ure je bilo ropanja konec. Šipo sem pustil pred žrelom en dan.

Če je ropanje hudo, naslonimo pred prvo šipo, ki mora biti spodaj 2 cm od žrela odmaknjena, drugo šipo, tako da je med njo in prvo 4—5 cm prostora. Temeljno načelo je, da ropajoče čebele kolikor mogoče zaposlimo, napadenim panjem pa zožimo žrela.

Šipe se morajo svetiti kakor solnce in morajo biti spodaj ravne. Večja šipa mora segati čez vso širino panja. Zgoraj jo pritrdimo z malim zakrivljenim žebeljčkom. Pred žrelom jo pustimo dva dni, kar panju ni v škodo. Že 12 let ustavljam na ta način vsako ropanje.“

Prevažanje čebel v pašo v Nemčiji in Avstriji čim dalje bolj priporočajo. Propaganda za prevažanje zavzema vedno večji obseg. Na velikih zborovanjih nemških čebelarjev obravnavajo s posebno vne-mo in temeljitostjo ravno vprašanja v zvezi s prevažanjem. Pravijo, da so časi tako težki in resni, da moramo storiti vse, kar utegne koristiti narodnemu gospodarstvu. „V obilnem morju cvetja dremlje veliko ljudsko premoženje, ki čaka izkoriščanja“ — piše „Schweizerische Bztg“ (12/1937).

Zadelavino (smolo), ki se prime prstov pri pregledovanju panjev, odstranimo najlaže s krpico, ki jo pomočimo v bencin. Tudi pralno sredstvo „Vim“ je izborno za čiščenje močno umazanih rok.

Za čebelni pik priporočajo apneno vodo, ki jo dobimo v vsaki drogeriji. Pičeno mesto nataremo z njo. Bolečina naglo mine, ker uniči apno učinke strupa.

V informacijo. V 12. št. Rheinische Bztg sem bral poročilo nekega čebelarja, ki opisuje, kako je pridobil železniško upravo, da so pobočje železniške proge Mühlheim-Heissen zasadili z medečimi rastlinami. Sadili so samo na takih mestih, kjer ni bilo rastlin. Hkrati so nasadili tudi mnogo rastlin po vrtnih naselbinah. Vsega skupaj so posadili 36.785 rastlin in sicer: javorje, mahonijo, *colutea arborescens*, dren, planinski ribez, beli jagodnjak (*symphoricarpos racemosus*, Schneebeere), *salix Smithiana*, ivo, kalinovje (kostaničevje), Aubertijev dresen, robido, forsicijo, razne druge vrbe (s. pulchra!), sadno drevje (češnjel!) *veronica latifolia*, malva *moschata* in *cotoneaster rosaceae*.

Največ so posadili belega jagodnjaka, medečega grmiča, ki je g. H. Peternel lani o njem pisal. Posadili so ga nad 22.000 rastlin, kar dokazuje, da mora ta grm izredno mediti. Ive so posadili samo 200 komadov, zato pa nad 2000 komadov Smithove vrbe, ki cvete ravno takrat kakor iva, ima pa zelo velike, izredno lepo rdeče nadahnjene mačice.

Tudi pri nas postaja vprašanje izboljšanja paše pereče. Zato bo naše društvo letos začelo z razmnoževanjem nekaterih najvažnejših medečih rastlin, predvsem ive (in bržkone tudi Smithove vrbe) ter belega jagodnjaka. Društvo naj bi v začetku oddajalo rastline le tistim podružnicam, ki bi se zavezale, da jih bodo razmnoževale še naprej, da polagoma pridemo do posebnih čebelarskih drevesnic, ki bodo marljivim podružnicam tudi vir skromnih dohodkov.

O vsem tem je že razmišljal društveni odbor in bo še razmišljal, nato pa skušal rešiti to zadevo v vsestransko zadovoljnost.

Pri tej priliki izražam željo, da bi tudi železničarska čebelarska zadruga storila kaj dobrega za izboljšanje paše. Ta ni z delom za organizacijo preobremenjena. Tudi druga bremena (strok, glasilo, opaz. postaje, čeb. pouk) jo ne tlačijo. Ima vrh tega razne ugodnosti in privilegije, ki ji omogočajo, da lahko kaj stori ne le zgolj za svoje člane, marveč tudi za splošno čebelarsko korist. Ta zadruga bi lahko ustvarila veliko drevesnico medečih rastlin in jih oddajala svojim članom, da jih nasade na železniškem svetu, ki skoraj povsod takorekoč kriči po zelenju. S tem bi se zadruga vsaj nekoliko oddolžila za vse tiste ugodnosti, ki jih je s težavo in z velikimi žrtvami ustvarilo naše društvo in ki jih uživajo tudi člani železničarske zadruge, ne da bi bili zato z mezincem ganili.

Naj gospodje pri žel. čeb. zadrugi naših besed ne smatrajo za drugega, kakor za vabilo k sodelovanju pri stvari, ki naj koristi vsem čebelarjem, tistim z letočim košcem in tistim z zlato čebelico.

Medeno pecivo. Receptov za to je zelo mnogo, toda prav malo resnično dobrih. Zavoljo tega smo v Sl. č. objavljali samo tiste, ki smo jih poprej v domači kuhinji preizkusili in spoznali za resnično dobre.

Zelo fino pecivo napravimo po sledečem receptu. Priporočamo ga predvsem gospodinjam, ki jim ni treba računati s slehernim dinarjem, kajti to pecivo ni poceni, toda — imenitno!

1¼ kg moke, 62 dkg medu, 62 dkg sladkorja, 37 dkg (orehovih jederc) mandljev, 12 dkg citronata, 12 g amonija, 25 g pepelike, 3 jajca, 2 dkg cimeta in žbic (po okusu).

Med kuhaj 10 minut s sladkorjem vred, dodaj še v toplega moko, nato jedrca, jajca, amonij in pepeliko ter dišave. Testo naj počiva čez noč. Nato napravi iz njega dolgo klobaso, ki jo razdeli na 10 delov. Zgneti vsakega posebej, nato pa vse blago skupaj. To ponovi šestkrat. Testo razvaljaj na debelino 1 cm, ga speci, razreži na kocke in glaziraj.

Pazi, da se pecivo ne zažge, kar se rado zgodi. Potem je grenko.

Sklep za uredništvo je 20. dne vsakega meseca. Pisma in denar za društvene namene je naslavljati na „Slovensko Čebelarsko društvo“ v Ljubljani. Ček. račun št. 11.066. — Blagovne pošiljke (vosek, med) in naročila za čebelarske potrebščine je pošiljati na „Društveno Čebelarno“ v Ljubljani, Tyrševa c. 21. Telefon 35-45. Ček. račun št. 15.645. — Društveno tajništvo je v Ljubljani, Poljanska c. 13/I. Telefon 38-38.

Izdajatelj za Slovensko Čebelarsko društvo in urednik: Avgust Bukovec.
Tisk J. Blasnika nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Knjige, ki jih ima Čebelarstvo društvo u zalogi:

Napredno, umno in dobičkanosno čebelarstvo zahteva od vsakega čebelarja ogromno strokovnega znanja, ki si ga pa more čebelar pridobiti le z dobrimi knjigami. Zato priporočamo, da si čebelarji nabavijo sledeče knjige, ki jih ima društvo na zalogi:

Donat Jug: Praktični čebelar, obsega 300 strani in 140 slik ter opisuje vso snov, ki jo o čebelarstvu mora vedeti napreden čebelar. Velja v platno vezana Din 50.—, mehko vezana Din 40.—. Za poštnino je poslati še Din 5.— za vsako posamič poslano knjigo.

Prof. Josip Verbič: Čebelne bolezni, ki obsega 48 strani in opisuje, kaj povzroča, kako spoznavamo in zatiramo čebelne bolezni. Jako poučna knjižica bo rešila življenje marsikateri čebelni družini, če se bo čebelar ravnal po njej. Velja Din 2.—, za poštnino Din 1.—.

Stane Mihelič: Anton Janša, slovenski čebelar, obsega 164 strani in opisuje zgodovino našega čebelarstva in življenje ter delo Janše — očeta slovenskega čebelarstva. Iz spoštovanja, ki smo ga dolžni Janševemu spominu, ne bi smela ta knjiga manjkati v nobeni čebelarski hiši. Velja za člane Din 20.—, za nečlane po Din 25.—.

Prof. Josip Verbič: Vrednost in poraba medu, priročna knjižica obsega 24 strani in opisuje vse, kar je treba vedeti o vrednosti in porabi medu. Velja le po Din 1.50 in je zelo pripravna za reklamo.

Društvo ima na zalogi tudi nekaj nemških knjig, ki jih oddaja po zelo nizkih cenah. To je:

Die Volks- und Mobilzucht der Krainer Biene: spisal Br. Rothschild. Cena Din 2.—. Obsega 68 strani in je neobhodno potrebna za vse, ki se bavijo s kranjiči.

Čebelarji!

*Kdo Vam najbolje postreže
s čebelarskimi potrebščinami?*

Društvena Čebelarna

**v Ljubljani,
Tyrševa cesta 12**

ki je domače podjetje in last
Slov. Čebelarskega društva.

Ček, račun 15.645 - Telefon št. 35-45

**Največja zaloga čebelarskih po-
trebščin v dravski banovini.**

Kupuje

vosek in med po najvišjih dnevnih cenah.

Prodaja

vse čebelarske potrebščine, najboljše
kakovosti, po nizkih in solidnih cenah.

**Svojim članom in podružnicam daje primerne popuste
Zahtevajte cenik**

Čebelarji, podpirajte z naročili lastno podjetje